

■ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

ДОСВІД

ПРОФЕСІЙНІ АСОЦІАЦІЇ І СУЧАСНІ ВИКЛАДАЧІ: ІНДИКАТОРИ ЕФЕКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА

Про досвід членства викладачів Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту у професійних асоціаціях і власний перший досвід участі у проєкті Erasmus+ розповідає Вікторія ЦЕРКЛЕВИЧ, проректор з науково-педагогічної та виховної роботи.

ЗАВДАННЯ ВИНИКЛО З ПИТАННЯ

Торік влітку, працюючи, як і всі мої колеги, над звітом-самоаналізом освітніх і наукових досягнень, відмітила виконання пункту «Участь у професійних об'єднаннях» (вже кілька років є членом двох професійних асоціацій), та потім задумалася: а який зміст вкладали у цей пункт автори «Ліцензійних вимог»? І чому членство у професійних об'єднаннях/асоціаціях є таким важливим для викладачів?

Викладачі ХКТЕІ є членами багатьох професійних асоціацій: Національної спілки економістів України, ГО «Рада незалежних бухгалтерів та аудиторів», Національної асоціації адвокатів України, Всеукраїнської асоціації гостинності, Асоціації готельєрів України тощо. Однак перед ефективним викладачем постають надважливі питання опанування якісних

націоналізації університетської освіти.

З алгоритмами ефективної роботи у міжнародних наукометричних базах допомогли розібратися сертифікований тренер Тетяна Гора і доцент Людмила Загоруйко, а можливості нарративного підходу у царині якісних педагогічних дослідженнях продемонструвала доцент Наталя Горук. Тренінг від професора Олени Ковальчук «Успішне написання грантових пропозицій: європейський вимір» поєднав посходинкове розуміння логіки і змісту підготовки проєкту, практичне завдання «Як залучити грант під реалізацію проєкту coffee break та опанування нових технік підготовки лаконічних і переконливих презентацій».

Окрім того, ми прослухали лекції з якісного аналізу результатів таких фундаментальних досліджень як «ТАЛПС», концептуальні основи та загальні практики оцінювання

освітніх технологій, компетентності в академічному письмі, дотримання академічної доброчесності, здійснення досліджень та здатність до інтерпретації й упровадження результатів. І правда в тому, що попри величезні обсяги інформації з цих питань, отримати якісну консультацію, майстер-клас від освітніх експертів у цих царинах дуже непросто. Ми розпочали захоплюючий (без скептицизму) шлях пошуків, так би мовити, «асоціації для викладачів-науковців».

ШЛЯХ ДО КОЛА ДОСЛІДНИКІВ ОСВІТИ

У своїх пошуках почастило натрапити на сайт Української асоціації дослідників освіти. Метою її діяльності є сприяння розвитку наукової компетентності дослідників у галузі освіти, підвищення якості освітніх досліджень для впливу на освіту та суспільство, здійснення та захист прав і свобод, задоволення професійних, наукових, соціальних, культурних та інших інтересів членів Асоціації. Ця організація проводить науково-дослідну діяльність у галузі освіти; організовує конференції, семінари, тренінги, круглі столи, сезонні школи та інші форми для передачі й обміну інформацією та знаннями у галузі освіти; видає науковий рецензований журнал; сприяє науковому розвитку молодих дослідників у галузі освіти тощо. Президент Асоціації – Світлана Щудло, доктор філософії, професор кафедри правознавства, соціології та політології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Україна), академік Вищої школи Академії наук України, головний редактор міжнародного рецензованого журналу «Молодь у Центральній та Східній Європі. Пані Світлана керує проектом ЄС «Європейська якість освітніх досліджень для розширення можливостей викладачів України» (2017-2020).

У грудні минулого року Асоціацією було оголошено конкурс на відбір претендентів до участі у II Зимовій школі УАДО «Європейські індикатори якості освітніх досліджень», яка є проектом Erasmus+ та співфінансується Європейським Союзом.

Відправивши мотиваційного листа і CV (резюме), у січні 2019 р. отримала запрошення до «Зимової школи».

НАВЧАННЯ-ПРАЦЯ У «ЗИМОВІЙ ШКОЛІ»

Координатором заходу була Оксана Заболотна, віце-президент Асоціації, професор педагогіки, провідний фахівець у порівняльній, зокрема альтернативній освіті в країнах ЄС, головний редактор Журналу досліджень з порівняльної освіти.

Шість днів захоплюючого навчання-праці у засніженій Умані для 27 представників від ЗВО з усіх регіонів України, десять майстер-класів (48 годин) з проблем імплементації європейських стандартів якості освітніх досліджень у вітчизняній освітній і науковий простір; індивідуальні наукові консультації від насправді «зіркових» тренерів, які є освітніми експертами з міжнародним досвідом, – про враження від перебування у «Зимовій школі» можна писати ще довго. Охарактеризую зміст окремих сесій, які виявилися особливо корисними для мене.

Так, у рамках сесії «Сучасні стандарти академічного письма для молодих дослід-

ників: передові практики європейських університетів та видавництва» ми опрацювали методику роботи над науковими публікаціями у Scopus і Web of science, підготувавши reference до статті, тему якої сформувавши у робочих групах (до прикладу, наша група працювала над темою «Ефективні мотиватори освітньо-наукових досягнень українських викладачів»). Тренером був Володимир Сацук, к. е. н., незалежний дослідник у галузі вищої освіти, засновник веб-сайту «Освітні тенденції».

Тему «Академічна доброчесність: найкращі практики університетів ЄС для українських закладів вищої освіти» ми опанували під керівництвом Олександра Длугопольського, професора Київської школи економіки та Тернопільського національного економічного університету, члена Національного агентства з контролю якості вищої освіти. Проблему університетських рейтингів як механізму інтеграції української вищої освіти до Європейського простору вищої освіти розкрив Сергій Курбатов, доктор філософії, ключовий український експерт у сфері рейтингування університетів, забезпечення якості та інтер-

вчителів. Також нашій увазі були представлені огляд і структура баз даних міжнародних досліджень TIMSS, PIRLS, ICCS, TEDS-M, ICILS, SITES, PISA, TALIS, PIAAC.

Варто відзначити, що лаконічні, інтерактивні лекції, які тривали не більше 40 хвилин, динамічно перемежувалися кейсами, проектами, діловими іграми, які ми відпрацьовували у групах. Причому склад груп постійно змінювався – і навіть цей стрес від постійних змін команди став цінним досвідом. Консолідований у форматі презентації результат виконання кожного завдання представлявся щоразу новим учасником. До речі, об'єднуватися, розподіляти ролі, визнавати чийсь ідею як кращу, коли працюєш з абсолютно незнайомими людьми, переживати, що твій проект не стане кращим, – це реально конкурентне середовище освітньо-наукових ідей і напрацювання професійного рівня для кожного з учасників.

На завершення хочу процитувати президента Асоціації, професора Світлану Щудло: «Найкращі результати демонструють ті учні, яких навчають найкращі вчителі» – нехай це буде скромним компліментом тренерам «Зимової школи».

ОСНОВНІ ТЕЗИ

1. Особисто для мене цей проект став першим досвідом участі у програмі Erasmus+.
2. Усі витрати, пов'язані з участю у роботі «Зимової школи», були покриті організаторами.
3. За матеріалами проекту у ХКТЕІ буде проведений інтегрований дводенний тренінг – запрошуємо викладачів кооперативних ЗВО!
4. Гарне знання англійської необхідне як повітря.
5. Часом найкращий подарунок – отримати зрозумілі відповіді на складні запитання.